

Landbouwcentrum Granen Vlaanderen (LCG) vzw

Graanbericht Nr. 2015.G.27, 17 juni 2015

Toestand wintertarwe 15-16 juni 2015

Deze week werden op 18 waarnemingspercelen (proefpercelen en praktijkvelden) **waarnemingen op bladluizen en graanhaantje** uitgevoerd in de **wintertarwe** op onbehandeld gewas. In **West-Vlaanderen** (Zwevegem/Sint-Denijs, 4 percelen; Poperinge, 3 percelen; Houtem-Veurne; Koksijde; Pervijze; Oostende; Snaaskerke-Gistel; Houtave; Zuienkerke, 2 percelen; Knokke-Heist), in **Oost-Vlaanderen** (Bottelare, 2 percelen).

Ontwikkelingsstadium wintertarwe

De wintertarwe op de waarnemingspercelen bevindt zich in het stadium 'begin bloei' (stadium 61) tot 'vroeg melkrijp' (stadium 73). Het merendeel van de percelen bevindt zich in het stadium 'einde bloei' (stadium 69).

Insectendruk

Bladluizen

De bladluisdruk blijft doorgaans stabiel tot licht stijgend, doch doorgaans eerder beperkt. Op een aantal percelen zijn er zelfs geen luizen waargenomen (Bottelare, Houtem-Veurne, Knokke-Heist, Koksijde, Oostende, Pervijze, Snaaskerke-Gistel).

Op de percelen waar bladluizen werden vastgesteld (op 9 waarnemingspercelen) varieert de aantasting van 1,6 tot maximaal 25 halmen op 100 bezet met bladluizen, hetzij gemiddeld 12% van de halmen bezet met bladluizen.

De grootste aantasting kwam voor op enkele percelen in Zwevegem/Sint-Denijs: op één perceel waren 25% van de halmen bezet met bladluizen (vorige week 12%), op dit perceel wordt gezien het ontwikkelingsstadium van de tarwe een advies tot behandelen gegeven; op een tweede perceel waren 22,5% van de halmen bezet met bladluizen (vorige week 2,5%).

Besluit bladluizen

Tot het begin van de afrijping van het graan kan de tarwe schade ondervinden van de bladluizen. De grootste schade kan vooral in de periode tussen de stadia "alle aren uit" en "einde bloei" aangericht worden.

Algemene schadedrempels waarbij een bladluisbestrijding rendabel is (percentages halmen bezet met bladluizen) (Bron: Bodemkundige Dienst van België):

- begin aarstadium: $\pm$ 30%
- aren 100% uit + stadium bloei: 20 tot 25%
- begin waterrijpstadium: 30 tot 35%
- begin deegrijpstadium: meer dan 35%
- deegrijpstadium: meer dan 50%

Bij het uitvoeren van waarnemingen dient dit op perceelsniveau te gebeuren! Er kunnen immers grote verschillen optreden naargelang het perceel.

Graanhaantje

Net als de bladluizen is het graanhaantje doorgaans eerder beperkt aanwezig.

In West-Vlaanderen werden meer gedetailleerde tellingen uitgevoerd. Op bepaalde percelen is er een nagenoeg status quo, terwijl er op andere percelen een afname of zelfs een toename wordt vastgesteld. Op nagenoeg alle waarnemingspercelen (op 15 van de 16 percelen) werd het graanhaantje vastgesteld.

Op de percelen waar graanhaantje voorkwam vertoonden gemiddeld 10,8% van de halmen graanhaantjes, variërend van 2,5% tot maximaal 17,5% bezette halmen.

Besluit graanhaantje

Ook het graanhaantje wordt best opgevolgd per perceel (er kunnen immers grote verschillen optreden tussen percelen onderling!), zeker gezien het bevorderlijke weer voor de vluchten en eileg van het graanhaantje (o.a. mooi weer, ...).

De impact van de schade aan het gewas is groter naarmate er minder bladoppervlak aanwezig is op het moment van het optreden van het graanhaantje. Het verdient daarom aanbeveling om bijzonder waakzaam te zijn voor graanhaantjes in graanpercelen met een lage stengeldichtheid en met weinig vegetatieve ontwikkeling, alsook in graanpercelen met late najaarszaai of voorjaarszaai (ook zomergranen!).

Schadedrempels zijn niet direct voorhanden. Volgens Arvalis (Frankrijk) bedraagt de behandelingsdrempel 2,5 larven/halm in het aarstadium (Diagnostic des accidents du blé tendre – Arvalis – Institut du végétal – Février 2012). Volgens "Bulletin de santé du végétal, Grandes Cultures, Picardie" wordt 20% aangetaste stengels vernoemd (Bulletin nr. 18, 16 juni 2015).

Situatie insectendruk wintertarwe in Wallonië

De luizenpopulaties stagneren op een zeer laag niveau (op 18 waarnemingsvelden gemiddeld 25 luizen/100 halmen (min=2, max=82).

Ook de graanhaantjes blijven zeer laag in aantal: gemiddeld 11 graanhaantjes/100 halmen (min=0, max=31). Slechts enkele laat gezaaide percelen of voorjaarszaai zijn dit jaar iets meer aangetast.

De insectendruk bij de granen is dus onder controle en vraagt geen behandeling. (Bron: CADCO-Actualité-céréales 9 juin 2015)

VOLGEND BERICHT: Dit bericht was meteen het laatste voor wat de ziekte- en insectendruk betreft dit seizoen.

De LCG-Graanberichten worden per mail en per post verstuurd op datum van het bericht en kunnen tevens geraadpleegd worden op de LCG-website (www.lcg.be) vanaf deze datum.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden overgenomen, in eigen vorm of wijze, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Het Landbouwcentrum Granen Vlaanderen is niet aansprakelijk voor eventuele schadelijke gevolgen die zouden kunnen ontstaan bij het gebruik van de gegevens uit deze opgave.

Project met financiële steun van de Vlaamse overheid, Departement Landbouw en Visserij,
Afdeling Duurzame Landbouwontwikkeling Granen

De LCG-Graanberichten komen tot stand door medewerking van volgende partners van het LCG-Vlaanderen:

- de Vlaamse overheid, Departement Landbouw en Visserij, Afdeling Duurzame Landbouwontwikkeling Granen
- Inagro vzw, afdeling Akkerbouw, te Rumbeke-Beitem
- de Bodemkundige Dienst van België, te Leuven-Heverlee
- Universiteit Gent, faculteit Bio-ingenieurswetenschappen, vakgroep toegepaste biowetenschappen, te Gent
- vzw PIBO Campus en het Provinciaal Instituut voor Biotechnisch Onderwijs (PIBO), te Tongeren
- het Vrij Technisch Instituut, Land- en Tuinbouw, te Poperinge
- het Land- en Tuinbouwcentrum Waasland (LTCW), Biotechnische & Sport, te Sint-Niklaas